

Autor: Detail

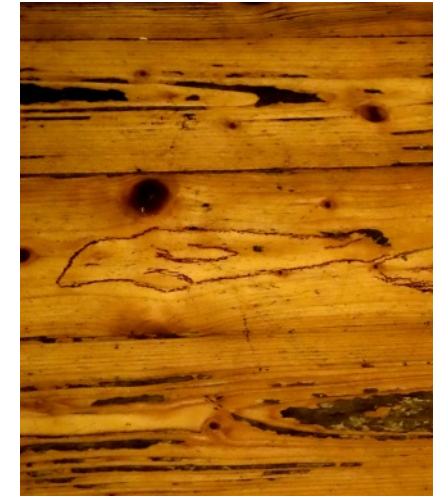

**Upozornění:
27.1.2024 se těšte
na Nájezd 600!**

Kalendář

- 20.1. se koná akce **Punks for dogs** (benefice pro psí útulek). Vystoupí: 008, NÍZKÁ ÚROVEŇ, ROZŠLÁPLÝ KECKY, HROŠÍ FARMA, KAPIŠTO. Kde: Hospoda Járy Cimrmana (Rpety u Hořovic), kdy: 16:00, vstup: 300 Kč.
- 23.1. se koná **23 mítink**. Gramce, vinyly, DJ pult + vizuály a distro vydavatelství Nájezd. Doneste si LP desku, taky na ni dojde. Kde: Zahrada (V zahradách 13, P8), kdy: 19:00, vstup: do klobouku.
- 26.1. se koná **Sewer storm 2**. Vystoupí: CA / KRACKULTUR (DE), BORDELMARKERS VS RASCAL / SPECTRO VS TATRAMAT, QUEST / ACID FAMILY a další. Kde: Badtekk hall (Dolní podluží 143, Varnsdorf), kdy: večer, vstup: u dveří.
- 27.1. se koná **Oslava Detailových narozenin**. Vyjde **Nájezd 600**. Vystoupí: TDU, Kočkolit, Вечная Rebelie, HOPSTERS. Kde: Zahrada (V zahradách 13, P8), kdy: 18:00, vstup: do klobouku.

17. 1. Drahoslav, Drahoš
Přejeme vše nejlepší!
Tedy ten náš Drahoslávek
ať má dobrý, silný splávek.
Přejem dobré Drahošovi,
nejen ten rum bramborový.

Obrázek týdne: Podlahová magie

Anketa: Bude tuto zimu v Praze 30 dní nasněženo?

Anketa probíhající postupně od roku 2015 monitoruje, jak nám v Praze sněží. Původně jako sázka o lahev rumu, nyní pro zajímavost, jak se nám mění v metropoli počasí. Tedy jestli bude 30 dní tolik sněhu, že nebude na trávníku vidět kvůli sněhu tráva, a to po celých 24 hodin. Referenční bod jsou Letenské sady.

Počet zásněžných dní: 8 (10. 12.)

**Vytiskni si Nájezd, přečti si jej
a pak ho někomu dej.**

Tsunami - 2. díl

Sumatro–Andamanské zemětřesení, aneb šplouch, co nám zkrátil den

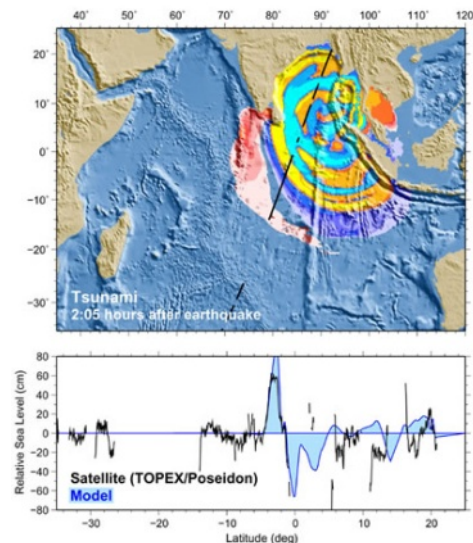
Zodpovědný celosvětový výzkum fenoménu tsunami se začal datovat od prosincové události z roku 2004. V tu dobu nejvíce odborníků na tsunami se vyskytovalo v Japonsku a na Havaji, kteréžto státy měly s ničivými vlnami bohaté zkušenosti, které se opakovaly cirka třikrát za století. To způsobilo, že oblast Tichého oceánu je posetá mořskými sondami měřících vzdušných vln, seismometry měřících otřesy po celé Zeměkouli a máme několik vesmírných sond zkoumajících povrch země (samozřejmě pro mírové účely). Měly vypracované krizové plány i vzdělávací programy v oblasti osobních povinností, co dělat, aby se jednotlivci dožili rána. To dávalo smysl, Tichý oceán je semeníštěm sopečných erupcí a zemětřesení, říká se tomu Ohnivý kruh. Ale co se jednou nestalo...

Jednoho krásného, slunečného dne 26. prosince roku 2004 se událo zemětřesení v Indickém oceánu. Víme, že geotremor o síle 6,5° Richterovy stupnice (dále zkr. RS) vyvolá měřitelnou vlnu a co stupeň, to o řád větší síla, tak tato událost byla oceněna silou 9,2° RS. Tím získalo místo v žebříčku doposud nejsilnějších zemětřesení v historii lidstva. (Ačkoliv Chicxulubský meteorit vyvolal sice větší zemětřesení a největší tsunami, co svět pamatuje, což ale to bylo v historii dinosaurů, lidi se svoji historií se objevili o 65 milionů let později.) Na energii se to přepočítalo v poměru 23 tisíc hirošimských bomb. Je neuvěřitelné, že následné harmonické zemětřesné vlny na úrovni 25 mikrometrů byly zachytitelné ještě v únoru následujícího roku. Pomineme to, že dotřesné vlny o velikosti 4-6° RS pokračovaly další dva dny po tom, což člověku který prožil katastrofu, která začínala zrovna tak, moc klidu na spánek nepřidalo.

Epicentrum se nacházelo 30 km pod mořským dnem, 160 km od severního cípu indonéského ostrova Sumatra. Na trhlíně dlouhé zhruba jako je vzdálenost mezi Prahou a Londýnem (1300 km) došlo mezi Euroasijskou deskou během 8-10 minut k poskočení Sundské desky (na níž tlačí Indo-Australská deska) o nějakých 18-25 m směrem nahoru. To je výška jako 6-8 patrový panelák. Což teoreticky na tu vzdálenost činí rychlost posunu kolem 2,5 km/s po celé délce, to si lze představit třeba tak, že druhá polovina východo-západní Prahy za 10 s poskočí o panelák výš (což bez patřičného hořolezeckého vybavení dokáže zkomplikovat běžný návrat z hospody).

Vznikla vlna ve tvaru písmene N, která cestovala všemi směry. Výška vlny v severojižním směru nebyla moc vysoká, Bangladéš nezaznamenal nic moc, ale co se dělo ve východo-západním směru bylo totálně devastující. Vlna, která se převalila přes Indonésii a Malajsiu způsobila vyšší příliv od 20-60 cm po celém západním pobřeží obou Amerik. Směrem do Indonésie a Thajska vlna odčerpávala vodu z pláží (ústup hladiny), směrem k Indii a na Madagaskar to tlačilo vodu před sebou (tj. příliv neodtéká). Existuje mnoho YouTube videí z obou částí Indického oceánu, která jsou někdy se záběry lidí na pláži, co se diví tomu, proč hladina ustoupila tak moc do moře, až mrazivá, versus zaplavené bungalovy, k nimž se blíží ještě přes metr vysoká vlna, což mrazí ještě více, protože v tu dobu už nebylo kam uniknout.

Je jasné, že vlna cestující rychlostí 500-1000 km/h Sumatru komplet vymáchala 24 m vysokým příbojem. Energie vlny se vypočítala na 5 megatun TNT, což je ta síla, která zaútočila ve vodním sloupci na pobřeží. To bylo pro Indonésii devastující, protože skoro polovina z 227 898 obětí byla jejich. O něco

Změna hladiny 2,5 hodiny po epizodě z 26. 12. 2004.

menší vlny pak ůřadovaly v Thajsku (po 50 minutách), Indii a Srí Lance (po 2 hodinách), Madagaskaru, Somálsku (po 8 hodinách), kde díky formaci pobřeží a skládání odražených vln je spláchnla větší vlna než Bangladéš. O bydlení přišlo skoro dva miliony lidí. Otázka, „co s nimi?“ dává tušit rozsáhlou humanitární krizi.

Vzniklý přesun té extrémní masy vody posunul Zeměkouli v rotaci, čímž zkrátil den o 2,68 mikrosekundy (v porovnání o dalších 1,8 mikrosekundy se postaralo v roce 2011 zemětřesení v Japonsku). Zemská osa se vychýlila o 2,5 cm. Indonéské ostrovy se posunuly jihozápadně k rovníku o 20 cm. Andamanské ostrovy se posunuly tím směrem o 1,25 m, navíc se o metr potopily.

Tím, že vlna byla zaznamenána po celé Zeměkouli, ukázalo se, že žádné pobřeží není před tsunami v bezpečí.

Co se týče Afriky a Madagaskaru, díky následkům katastrofy a absenci naprostého varování, kdy je věru na místě zaujmout zdravý neklid, byť se jedná o 7000 km vzdálenou událost, se taková vlna označuje jako teletsunami (vzdálené tsunami).

Došlo na organizaci všech pobřežních států v bezpečnostním vzdělání, jak se chovat při nebezpečí tsunami na státní úrovni a k přípravě krizových plánů, když takový stav nastane. Došlo celosvětově k urychlení vybudování sond na detekci tsunami. Tím se začalo brát tsunami globálně vážně. No není se čemu divit, o poslední destruktivní party se před 121 lety postarala sama Krakatoa a od té doby to nikdo neřešil.

Malou zajímavostí s ohledem na Čechy tam trávící dovolenou je, že v ten Druhý svátek Vánoční měly vypláchný bungalov i celebrity: Jiří Stivín, Karel Svoboda, Michal David i nějaký Karel Gott. Ti vyvázli bez větších problémů. Nicméně modelka Petra Němcová obdarována výletem do Thajska jako vánočním a zásadním darem od svého snoubence to odnesla s těžkým zraněním, jeho to zabilo. Na druhou stranu, z veselé jamky, na Srí Lance Abusa Siddi po dlouhých 16 letech našla ve vzdálené vesnici svého syna, který byl jako pětiletý nejprve spláchnut, odplaven kamsi do moře, zachráněn a jako sirotek adoptován novou rodinou. Matka s pomocí tamní policie, navíc po testu DNA se prokázala, že to byl opravdu její syn.

Nájezd, foto: ngdc.noaa.gov

KVÍZ: Poznej české město

KOV EGO ČNÍ V LŮJ